Woensdag 25 Augustus 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 3987

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

Russen naar Poltava

Gestapoman Himmler wordt Duits Minister van Binnenlandse Zaken.

Nachtelijke aanvallen op Berlijn voortgezet

„Evening Star" van Washingten meldt ontslag Sumner Welles als Onder-Staatssecretaris.

DE DEMILITARISERING VAN ROME.

Een uitzending van Stefani zeide, dat Italië formeel den Britsen en Noordamerikaansen Regeringen heeft medegedeeld, dat maatregelen getroffen zijn om Rome te demilitariseren, teneinde de Italiaanse hoofdstad te doen beschouwen als open stad. Een uitzending van Radio-Rome op 14 Augustus zeide, dat Maarschalk Badaglio besloot om Rome zonder uitstel tot open stad de verklaren. Hieraan voegde de radio toe, dat de beslissing twee weken tevoren door het Vaticaan aan de Geallieerden was doorgegeven. De beslissing zou getroffen zijn met het oog op de herhaling der Geallieerde luchtaanvallen op de stad.

Volgens de uitzending van Stefani zijn nu de volgende maatregelen getroffen: „De verdedigingswerken van de stad Rome zijn buiten werking gesteld en er is opdracht gegeven aan de luchtdoelkanonnen om geen vuur te openen en aan de jagers om niet boven Rome te opereren.

De verplaatsing der Italiaanse en Duitse Commando's alsook der troepen is gaande, zodat slechts het garnizoen, die belast is met het onderhouden van de openbare orde, in de stad gelaten zal worden. Het spoorwegcentrum Rome zal niet meer gebruikt worden voor militair vervoer of voor het inladen en uitladen van troepen. Het zal dus gewoon een doorvoerlinie zijn. Voorbereidingen zijn gemaakt voor het verwijderen van militaire installaties en fabrieken voor de vervaardiging van wapenen en munitie uit de stad."

Van Geallieerde zijde is niet bevestigd of de laatste mededeling van Italië officieel ontvangen is (Londen, (AP) 24.8).

EEN GEALLIEERD ANTWOORD?

Een bericht uit Rome aan de „Basler Nachrichten" zegt, dat volgens kringen van het Vaticaan Britse en Noordamerikaanse antwoorden, waarin men in principe instemt met het verklaren van Rome tot open stad, ontvangen zijn.

In deze antwoorden zou men de voorwaarde stellen, dat een Zwitserse commissie toezicht zal hebben op de uitvoering der demilitariseringsmaatregelen.

Volgens het bericht zeiden Italiaanse Regeringsoverheden niets te weten van de antwoorden, waarvan ook geen melding werd gemaakt in de gecensureerde Italiaanse pers. Alle nieuwsbladen van Rome meldden, dat er weer Geallieerde vliegers boven Rome verschenen, die strooibiljetten en lichtkogels wierpen. Er werd echter geen enkele Italiaanse reactie gemeld. Slechts werd het luchtalarm gegeven bij wijze van waarschuwing. De bevolking van de Italiaanse hoofdstad kreeg het advies om naar de schuilkelders te blijven gaan (Bern, (AP) 24.8).

MUTATIE IN DE DUITSE REGERING.

Himmler wordt Minister van Binnenlandse Zaken.

De radio van Berlijn deelde mede, dat Heinrich Himmler is benoemd tot Duits Minister van Binnenlandse Zaken en Hoofd van de Rijksadministratie in een uitgebreide mutatie onder Hitlers ondergeschikten.

De bekendmaking van het DNB zeide, dat Himmler, Rijksleider van de S.S. en Hoofd van de Duitse Politie, Rijksminister Dr. Wilhelm Frick is opgevolgd, die van zijn post ontheven werd om Protector van Boheme-Moravië te worden.

Volgens het DNB wordt hierdoor dus Baron Konstantin von Neurath „op eigen verzoek" ontslagen als Protector van Boheme-Moravië.

Von Neurath is sedert lang een der vooraanstaande leiders der nazie-partij geweest; vroeger was hij Duits Ambassadeur in Londen en eens was hij Duits Minister van Buitenlandse Zaken. Ook is hij Voorzitter geweest van Hitlers geheime cabinetsraad.

Kurt Daluege, die Reinhard Heydrich in Tsjechoslowakije opvolgde, werd als waarnemend Protector in dat bezette gebied ontslagen. De uitleg hiervoor was, dat zijn mandaat „ten einde is gekomen". Karl Hermann Frank, de vroegere Staatssecretaris in Tsjechoslowakije, is verheven tot de rang van Rijksminister.

Hans Pfuntner werd „op eigen verzoek" ontslagen als waarnemend Staatssecretaris in het Duitse Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Konstantin Hierl, Hoofd van de Duitse Arbeidsdienst, kreeg de rang van Rijksminister met de uitleg, dat de Arbeidsdienst wordt gescheiden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en dat de administratie ervan „onder het rechtstreekse toezicht van den Führer komt te staan".

Dit werd blijkbaar gedaan om Himmler enigszins te ontlasten van de zware taak van Minister van Binnenlandse Zaken op grond, dat hij niet zovele functies tegelijk zal kunnen waarnemen. Hij is reeds Rijksleider, Rijksleider van de S. S., Hoofd van de Duitse Politie, Rijkscommissaris voor de „consolidatie van het nationaal bestaan" en waarnemend Rijksadministrateur. Door de benoeming van Himmler tot Minister van Binnenlandse Zaken zal alles in Duitsland waarschijnlijk onder Gestapo-bewind komen. Himmlers nieuwe titel van Hoofd van de Rijksadministratie werd niet uitgelegd, doch blijkbaar worden hiermede grote nieuwe machten gelegd in handen van den Duitsen Gestapobaas. (Londen, (AP) 24.8).

SPOEDIG KIEV-DIVISIES.

Radio-Moskou zond een artikel van „Pravda" uit, waarin werd gezegd: „Op dit uur van zegepraal zeggen wij tot de wereld: Rusland praat niet. Rusland vecht. Het Rode leger rukt voort naar het Westen en zal spoedig Kievdivisies genoemd worden" (Londen, (AP) 24.8).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 24 Augustus zetten onze troepen die voortrukken ten Zuid-Westen en Zuiden van Charkov, hun aanval voort en verbeterden zij hun stellingen.

In het Donetsbekken, in het gebied van Izyum en ten Zuiden van Vorosjilovgrad hebben onze troepen succesrijke slagen geleverd tegen den vijand en verschillende bewoonde plaatsen bezet. Aan andere fronten hebben onze troepen krachtige verkenningen gedaan en er werd artillerie- en mortiervuur gewisseld. Op 23 Augustus werden aan alle fronten 77 vijandelijke tanks ontwricht of vernield en 106 vliegtuigen neergeschoten" (Moskou, (AP) 24.8).

COMMUNIQUÉ VAN DE LUCHTMACHT IN NOORD-AFRIKA.

Het communiqué van de luchtmacht in Noord-Afrika luidt als volgt:

„Gevechtsbommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtstrijdkrachten deden gisteren aanvallen op spoorwegverbindingen te Sapri, Sibari en Castrovillari in Zuid-Italië. Een vijandelijke kruiser nabij de Zuidelijke Italiaanse kust werd ook aangevallen door gevechtsbommenwerpers. Er werden twee voltreffers geplaatst en het schip werd in vlammen achtergelaten. Aanvallen op motorvoertuigen nabij Reggio werden tijdens de dag gedaan door gevechtsbommenwerpers. Indringer-vliegtuigen opereerden in de nacht van 23 op 24 Augustus boven Zuid-Italië. In de afgelopen nacht vielen bommenwerpers de rangeerterreinen en staalfabrieken te Torre Annunziata nabij Napels aan. In aanvallen op de vijandelijke scheepvaart werd een klein schip in de grond geboord en werden twee andere in zinkende toestand achtergelaten. 4 Onzer vliegtuigen worden vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 25.8).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

„Een vijandelijk vliegtuig werd gisteren neergeschoten nabij de kust van Cyrenaica. Op 23 Augustus vielen Beaufighters een vijandelijk koopvaardijschip aan nabij de Westkust van Hellas. Het schip werd beschadigd. Van deze en andere verrichtingen keerde een onzer vliegtuigen niet terug" (Caïro, (AP) 25.8).

VERKENNINGSVLIEGER BOVEN BERLIJN.

De rook steeg gisteren van de centrale en Westelijke wijken van Berlijn op tot een hoogte van 7000 meter, volgens een ervaren verkenningsvlieger, die overdag boven de Duitse hoofdstad kwam.

Sergeant Keith Campbell, een 20-jarige Australiër, zeide, dat hij de rook het eerst zag toen hij over Osnabrück vloog, op 300 kilometer van Berlijn. Hij zeide, dat de bommen, die in de nacht door de Royal Airforce geworpen werden, blijkbaar in Berlijn meer aanrichtten „dan in Düsseldorf bij de hevigste aanval."

„Toen ik Berlijn naderde", aldus Sergeant Campbell, kon ik wit-grijze massa's rook zien komen van branden in het Westelijk deel van de stad rond Wilmersdorf en Charlottenburg. Er kwam ook rook uit het centrum van de stad — een flink blok ervan. Het was zowat het beste wat ik ooit gezien heb op 27 verkenningstochten" (Londen, (AP) 24.8).

AANVAL OP BERLIJN.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué:

„In de afgelopen nacht hebben Mosquito's van het Bommenwerperscommando objecten in Berlijn aangevallen. Er werden ook mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist" (Londen, (AP) 25.8).

18.000 DUITSERS VERDRONKEN.

Een bericht uit Zürich deelt mede, dat 18.000 personen verdronken toen de Elbe-tunnel getroffen werd tijdens een der hevige Geallieerde luchtaanvallen op Hamburg. De tunnel, welke liep onder de bodem van de Elbe, werd blijkbaar gebruikt als schuilkelder. Gelijk de verkeerstunnel van Glasgow werd de bouw van de Elbe-tunnel begonnen in 1907 en voltooid in 1914. De toegang tot de tunnel werd door liften gegeven (Londen, (AP) 24.8).

HITLER BEDANKT.

De Duitse radio maakte bekend, dat Hitler „uiting gaf aan zijn dank in een speciale eigenhandig-geschreven brief" aan Von Neurath, Frick, Daluege en Pfuntner „voor hun grote verdiensten ten behoeve van het Duitse volk". Von Neurath en Frick behielden hun titel van Duitse Ministers (Londen, (AP) 24.8).

NIEUW DUITS LUCHTAFWEERWAPEN.

De Berlijnse correspondent van het Stockholmse nieuwsblad „Svenska Dagbladet" deelde mede, dat de Duitsers beweren de doeltreffendheid van de Raf-aanval op Berlijn in de nacht van Maandag met 50% te hebben gereduceerd door nieuwe luchtafweermiddelen. Het nieuwe systeem omvat een nauwe samenwerking tussen de luchtdoelkanonnen en de reusachtige zoeklichten, die de lucht verlichten en de vliegers der Duitse nachtjagers helpen de aanvallers te vinden. De stricte Duitse censuur belet nog steeds het verzenden van nieuws over de schade, welke de bommen in Berlijn hebben aangericht (Stockholm, (AP) 25.8).

BENOEMINGEN IN DE V.S.

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog maakte bekend, dat Luitenant-Generaal Hugh Drum Voorzitter zal worden van de Inter-Amerikaanse Defensieraad buiten zijn huidige post als bevelhebber van het 1e leger en het Oostelijke Defensiecommando. Gelijktijdig werd Generaal-Majoor George Grunert in New York gestationneerd als waarnemend bevelhebber van het Oostelijk Defensiecommando en het 1e leger; hiermede kreeg hij de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van 95 millioen personen langs de Oostelijke zeekust.

Luitenant-Generaal Embick, Voorzitter van de Inter-Amerikaanse Raad, kreeg een nieuwe post, welke volgens het Departement van Oorlog van „groot belang" is (Washington, (AP) 24.8).

PATTERSON EN KUNDSEN IN HET VERRE OOSTEN.

De Noordamerikaanse Onder-Secretaris van Oorlog, Robert Patterson, en Luitenant-Generaal William Knudsen, Adviseur van de wapenproductie voor het leger, arriveerden hier om de Geallieerde bases in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan te inspecteren (Geallieerd Hoofdkwartier in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, (AP) 25.8).

Het nieuws van vandaag.

Het Russische leger bleef hameren op de Duitsers, die zich uit Charkov terugtrekken en het communiqué van gisteravond meldde sucessen langs de gehele linie. De Russen trekken naar Poltava op 120 kilometer ten Zuid-Westen van Charkov en iets meer dan halverwege naar de verdedigingslinie der nazies aan de Dnjepr. De nazies, die uitgeput zijn door de slag om Charkov, voeren haastig reserves aan, doch niettemin bleef het Rode leger ten Westen en Zuiden van de stad voortgang maken.

In Duitsland heerst, blijkens berichten uit geheime bronnen, grote verbijstering over de Russische verovering van Charkov. Door de Duitse propaganda was men gaan geloven, dat de stad in veiligheid verkeerde en op het verlies ervan was men geheel niet voorbereid.

De Duitse hoofdstad werd ernstig beschadigd door de, grote aanval van de vorige nacht waaraan wel 700 viermotorige bommenwerpers — in totaal 5000 man vliegpersoneel — van de Royal Airforce deelnamen. Een verkenningsvlieger meldt, dat de rook boven Berlijn tot een hoogte van 7000 meter opstijgt en op 300 kilometer afstand reeds te zien is. In de afgelopen nacht klonk wederom het luchtalarm in Berlijn, doch het betrof slechts een lichte aanval door Mosquito's.

De verkeersobjecten in Zuid-Italië worden verder bestookt door de Geallieerde luchtstrijdkrachten en ook een Italiaanse kruiser werd nabij de Zuidkust in brand gebombardeerd.

Generaal McNaugton, Bevelhebber der Canadese troepen overzee, is thans op Sicilië aangekomen, waardoor te kennen wordt gegeven, dat Canadese strijdkrachten een belangrijke rol zullen spelen bij de invasie van het Italiaanse vasteland.

De conferentie in Québec is nu achter de rug. President Roosevelt en Premier Churchill hebben gisteren de pers ontvangen op het terras van de Citadel en enkele algemeenheden verteld van de conferentie en de oorlogvoering. Zij stelden een driemogendheden-bijeenkomst met de Russen in het vooruitzicht en verklaarden, dat de krijg tegen Japan een voornaam punt op het programma heeft uitgemaakt. Hitler-Duitsland is evenwel nog steeds de vijand No. 1 der Geallieerden.

Oorlogsconferentie van Québec ten einde.

Roosevelt en Churchill kondigen nieuwe krijgsverrichtingen aan.

Krijg tegen Japan een belangrijk onderdeel der besprekingen.

Driemogendheden-bijeenkomst met Rusland in het vooruitzicht gesteld.

Roosevelt en Churchill hebben de oorlogsconferentie van Québec gesloten en de volgende gezamenlijke verklaring voor de pers afgelegd:

„De Engels-Noordamerikaanse oorlogsconferentie, welke op 11 Augustus te Québec begon onder de gastvrije auspiciën van de Canadese Regering, heeft thans haar werk beëindigd.

Het gehele veld der wereldverrichtingen is overzien in het licht der vele bevredigende gebeurtenissen, welke hebben plaats gegrepen sedert de samenkomst van den President en den Premier te Washington tegen eind Mei en de nodige beslissingen zijn getroffen om zorg te dragen voor de voorwaartse actie der vloten, legers en luchtmachten van de beide landen. Overwegende, dat deze strijdkrachten onderling vermengd voortdurend tegen den vijand in actie zijn in verschillende delen van de wereld, was het noodzakelijk, dat de gehele eenheid van streven en optreden zou worden volgehouden op het hoogtepunt van de oorlogvoering.

Nieuwe besprekingen zullen waarschijnlijk noodzakelijk zijn met kortere tussenpozen dan tevoren, aangezien de oorlogsinspanning van de Verenigde Staten en het Britse Gemenebest en Imperium tegen den vijand zich uitbreidt en verdiept. Het zou van generlei nut zijn voor de troepen in de strijd om enige bekendmaking te doen omtrent de beslissingen, waartoe men gekomen is. Deze kunnen slechts in de strijd blijken.

Echter kan verklaard worden, dat de militaire besprekingen der Stafhoofden in belangrijke mate gewijd waren aan de krijg tegen Japan en het bieden van een doeltreffende steun aan China. Minister T. V. Soong, die Generalissimo Tsjang Kai Sjek vertegenwoordigde, was aanwezig bij de besprekingen.

In dit veld, gelijk in het Europese, waren de President en de Premier in staat de eensluidende aanbevelingen der Gecombineerde Stafhoofden te aanvaarden en goed te keuren. Er zijn ook beslissingen getroffen met betrekking tot politieke vraagstukken.

Besloten werd een nieuwe conferentie te houden vóór het einde van het jaar tussen de Britse en Noordamerikaanse overheden, behalve nog een driemogendhedenbijeenkomst, welke mogelijk met Rusland kan worden belegd.

Volledige rapporten, voor zover zij van toepassing zijn op de oorlog tegen Duitsland en Italië, zullen der Sovjet-Regering worden versterkt.

Tijdens de conferentie werd aandacht geschonken aan de quaestie der betrekkingen met het Franse Comité van Bevrijding en aangenomen kan worden, dat hierover tegen het einde van de week door enkele Regeringen een bekendmaking zal worden gedaan."

De persconferentie, waarbij de bovenstaande verklaring werd afgelegd, vond plaats op het terras van de Citadel, waar men 8 dagen lang besprekingen had gevoerd. Het kanonschot om het middaguur aan te geven weerklonk van de bolwerken der Citadel kort voordat Roosevelt, Churchill en Premier Mackenzie King van Canada op het terras verschenen.

Zij poseerden voor foto's en vingen toen aan met de persconferentie. Volgens de lijn, die te Casablanca gevolgd werd, was het niet toegestaan om vragen te stellen.

De President en de Premier verontschuldigden zich voor de pers omdat zij geen sensationele mededeling konden doen over de resultaten der beurtenissen in de komende weken en slagzin konden geven waarmede in de toekomst naar de conferentie kan worden gerefereerd.

Churchill zeide echter, dat de gebeurteniss enin de komende weken en maanden het harde werk zullen rechtvaardigen, dat — naar hij zeide — in Québec werd besteed aan het Geallieerde plan om de overwinning te behalen.

Over het algemeen, zeide de Premier, staan de zaken beter dan toen hij met den President te Casablanca en te Washington in Mei bijeenkwam.

Nog een onderneming is met succes besloten nu Sicilië onderworpen is, doch hiermede blijkbaar in zijn schik is.

Churchill zeide vooruit te zien naar grote stappen, welke genomen zullen worden om de vijanden een voor een neer te slaan. Hij voegde hieraan toe, dat veel is bereikt in Québec.

Na te hebben gesproken over het overwicht, dat de Geallieerde wapenen verkregen hebben in uitrusting en munitie alsook over de toenemende sucessen tegen de duikboten in de Atlantische Oceaan, voorspelde Churchill, dat Groot Britannië en de Verenigde Staten in staat zullen zijn hun volle gewicht op den vijand te werpen samen met — wat hij noemde — de schitterende verrichtingen van onzen bondgenoot: Rusland.

De ontwikkelingen, die volgens hem tot stand zullen worden gebracht door de toenemende kracht der Geallieerden, zullen wel helpen om de lijdende millioenen der wereld uit de duistere vallei te voeren, waarin zij gedurende vier lange jaren hebben moeten zwoegen.

Churchill haaste zich om zijn opmerking aan te vullen, toen hij hiertoe door Mackenzie King werd gezet, en zeide, dat hij natuurlijk dacht aan de Britten en Fransen. China — zo zeide hij — is natuurlijk reeds zeven jaar in oorlog.

Verder verklaarde hij, dat de conferentie van Québec een mijlpaal is op de weg om de periode van wereldbekommernis tot een eind te brengen. Ongetwijfeld — aldus Churchill — zullen er nog meer mijlpalen zijn.

In zijn opmerkingen legde Roosevelt nadruk op de rol, welke de volken der Geallieerde landen spelen in een poging om de algehele overwinning te behalen.

Hij zeide, dat de conferentie van belang was, doch eveneens kan dit gezegd worden van de inspanningen der mensen in de mijnen en fabrieken en op de velden,

Churchill gaf zijn volle instemming met deze verklaring te kennen. Alles bij elkaar, zeide de President, was de conferentie een ontzaggelijk succes. In een kort overzicht van hetgeen aan de conferentie van Québec voorafging, herinnerde Roosevelt eraan hoeveel weken en maanden nodig waren om een offensieve actie voor te bereiden. Toen hij en Churchill in Juni 1942 te Washington bijeen kwamen, leek de toestand nogal donker en waren de Geallieerden de gehele wereld rond veel in het defensief.

Maar toen, zo voegde de President eraan toe, werd de inval van Noord-Afrika beraamd voor November 1942. In Januari van dit jaar werden te Casablanca plannen beraamd, die werden uitgevoerd met de krijgsverrichtingen in Tunis en vervolgens in Sicilië.

Men kan dus aannemen, aldus Roosevelt, dat nieuwe plannen thans ten uitvoer zullen worden gebracht.

(Wordt vervolgd op pagina 2.)

CURAÇAO

25 JAAR ZUSTER.

Zondag, 29 Augustus, zal het 25 jaar geleden zijn, dat Zuster Marie Antonia de Padua, die werkzaam is in het Sint Antoniusgesticht te Pietermaai, in het klooster trad bij de Zusters van Liefde te Schijndel.

Zondag om 9 uur zal er in de parochiekerk van de H. Rozenkrans te Pietermaai een plechtige H. Mis te harer intentie worden opgedragen. Na de Hoogmis bestaat er gelegenheid tot gelukwens in het klooster tot 11 uur.

Voor de geestelijkheid bestaat daartoe de gehele dag gelegenheid.

Ongetwijfeld zullen velen de gelegenheid aangrijpen om deze eenvoudige Zuster, die reeds jaren lang de leiding van de handwerklessen op de scholen te Pietermaai heeft, met dit voor haar zo grote feest geluk te wensen.

HET A.B.C.-KAMP.

Omtrent het door de Katholieke Verkenners van Aruba, Bonaire en Curaçao van 27 Augustus tot 3 September op Brakkeput te houden kamp vernemen wij nog, **dat de officiële opening is vastgesteld op Zaterdag, 28 Augustus, 16.30 uur** en niet zoals eerst vermeld werd op Zondag. Aan het kamp zal worden deelgenomen door ongeveer 90 leiders, voortrekkers en verkenners, waarvan 25 van Aruba en 12 van Bonaire. Voor de verkenners van Otrabanda, Pietermaai en Juicio is het op Vrijdag 27 Augustus verzamelen op het Gouverneur Woutersplein om 8.30 uur (met bagage).

DE HEER PAYENS OP CURAÇAO

Per vliegtuig arriveerde dezer dagen op Curaçao de Heer Piet Payens, Directeur van de N.V. Nederlands Indische Gas Maatschappij in Paramaribo, Suriname, in verband met de zetelverplaatsing van deze Maatschappij van Batavia naar Curaçao. Gelijk de Heer Payens ons mededeelde, worden ook plannen gekoesterd voor de uitbreiding van het bedrijf in Suriname.

Zo men weet, is de Heer Payens een der onlangs afgetreden Surinaamse Statenleden, die zich intussen voor de nieuwe verkiezing weer candidaat hebben gesteld. Zondag aanstaande keert de Heer Payens naar Suriname terug.

(Vervolg van pagina 1.)

Hij liet hiermede een opening in zijn verslag en een vraag onbeantwoord: Wat beraamd werd bij zijn bijeenkomst met Churchill in Washington in Mei? Dit liet de weg open voor de mening, dat de lang verwachte invasie van het vasteland toen ontworpen werd en dat de conferentie van Québec ten doel had de verrichtingsplan na te gaan en zo nodig te wijzigen (Québec, (P)

AFSCHAFFING VEERGELD.

Naar wij vernomen hebben, is met ingang van gisteren het veergeld voor de overtocht van Otrabanda naar Punda en omgekeerd afgeschaft. Een maatregel, die ongetwijfeld allen zullen toejuichen.

GESLAAGD.

Uitslag M.U.L.O.-examens, gehouden op Aruba in Juli en Augustus 1943.

Geëxamineerd 16 candidaten; afgewezen 2 candidaten; geslaagd 14 candidaten, nl. 11 voor het diploma A., t.w.: Edmund Delcius Blatz, Angel Colina, Francisco Dominico Figaroa, Hilda Aurelia Hanson, Michael Sigrist Kuiperi, Edwin Wytso Kwartsz, Paul Peterson, Vimy Antonio Servage, Walter Eric Williams, Fridoline Dorothea Wisniewicz, Ismael Jacinto Wolter.

1 Voor het diploma B., t.w. Hubert Richard Dennert; 2 voor het aanv. examen Wis- en Natuurkunde B., t.w. Julius Siegfried Eman en Wichardt Hendrik Marnix Lampe.

LOF VOOR ONZE LIJN CURAÇAO — MIAMI.

De „New York Times" heeft onder de titel: „De Nederlanders vliegen weer" een hoofdartikel gewijd aan de opening van de directe K.L.M.-dienst Curaçao — Miami v.v. Het blad schrijft onder andere:

„Wij heten deze nieuwe dienst hartelijk welkom, niet alleen omdat die een nieuwe, snelle verbinding schept tussen ons en West-Indië in het midden van de oorlog, doch ook om wat hij symboliseert: voordat hun moederland en Nederlands-Indie door de nazies en de Japanners waren onderdrukt, waren de Nederlanders koene luchtvaarders, ja pioniers van de lucht."

Het blad wijdt woorden aan Rotterdam, aan de strijd in Nederlands-Indië en aan de Nederlandse oorlogsvliegers, die zich zo doen gelden en eindigt met de woorden: „En intussen kunnen wij de kranige Nederlanders begroeten, die weer vliegen over een vredige luchtweg."

„ST. ALOYSIUSKRING".

De Heer Zuiverloon, assistent-secretaris van de St. Aloysiuskring, schrijft ons: „Hedenavond zal Dr. Joh. Hartog om 20 uur voor de St. Aloysiuskring een causerie houden in het clubgebouw San Hosé (naast de Pietermaaikerk). Onderwerp: De Balkan. Belangstellenden zijn ook van harte welkom."

PORTRETTEN KONINGIN.

De portretten van Hare Majesteit, waarover wij gisteren schreven, blijken in de smaak des publieks te vallen. Sedert gisteren heeft de G.P.D. al weer 300 nabestellingen erbij gekregen. Zoals men weet kosten deze portretten ƒ 1,80 en ƒ 0,80. Bestellingen op telefoonnummer 1724.

BURGERWACHT CURAÇAO.

In verband met de parade op 31 Augustus 1943:

A. Bewakingsdienst: Zaterdag 28 Augustus van 14.15 tot 16 uur en Zondag 29 Augustus van 8.30 tot 10 uur exercitie op voetbalveld **Mundo Nobo.**

Tenue: wacht-tenue met geweer en bajonet, **zonder helm.**

Eenieder (dus ook zij, die verleden Zaterdag en/of Zondag oefenden) is verplicht aan tenminste één dezer oefeningen deel te nemen.

B. Hoekmeetdienst: Oefening als boven, doch bewapend met revolver (schietoefening op deze datum vervalt).

C. Politiedienst: Oefent volgens de verzonden circulaire, t.w. Zaterdag 28 Augustus van 17 tot 18 uur en op Zondag van 9 tot 10 uur (één dezer oefeningen naar keuze. Verzamelplaats bij de garage Mundo Nobo.

Tenue: wacht-tenue met geweer en bajonet, zonder revolver.

Transport: Vertrek per vrachtwagen op Zaterdag 28 Augustus van Bureau Burgerwacht om 13.45 uur (via Rio Canario) en van Brionplein om 14 uur.

Vertrek op Zondag 29 Augustus van Bureau Burgerwacht om 8 uur (via Rio Canario) en van Brionplein om 8.15 uur. Vervoer per eigen gelegenheid is toegestaan.

NEDERLAND.

KONINKLIJKE ONDERSCHEIDING VERLEEND.

Ds. Arthur Allen, predikant van Pittington (Durham), en vlootpredikant voor de Nederlandse vloot en luchtmacht, is benoemd tot officier in de Orde van Oranje Nassau.

WONDERLIJK.

Rijkscommissaris Seyss Inquart heeft Dr. R. van Genechten benoemd tot hoogleraar in het strafrecht aan de Universiteit van Leiden, die... gesloten is. Men herinnert zich dat van Genechten „op verzoek" door Mussert uit al zijn functies is ontslagen, dat er geruchten gingen als zoude hij poging tot zelfmoord hebben gedaan. Thans wordt vermoed dat deze iets wat zinneloze benoeming het middel is om van Genechten in zekere zin in de ogen van het publiek te rehabiliteren.

HET MES OP DE BORST.

J. H. Oldenbroek, secretaris-generaal van de Internationale Transportarbeiders Federatie vertelde vorige week te Stockholm, dat Nederlandse zeelieden, die gedwongen worden dienst te nemen op Duitse schepen, tevens worden gedwongen een verklaring te tekenen, die o.a. deze clausule bevat: „in geval van desertie zijn familieleden in Nederland vatbaar voor voor executie."

TEUTOONSE PROVOCATIE.

Een Engelandvaarder vertelde hoe hem voor ƒ 40.000 overtocht naar Engeland was beloofd. Hij trad hier niet in. Doch een kennis van hem die dit wel deed, werd op de afgesproken plaats van samenkomst gearresteerd en naar een concentratie-kamp gebracht.

DE SLAVEN.

Het aantal Nederlandse arbeiders in Duitsland bedraagt thans 375.000 in België en Frankrijk 37.000.

IS SCHMIDT DOOR S.S. LIEDEN VERMOORD?

Een Nederlands sluikblad schrijft: De dood van Fritz Schmidt Duitse commissaris-generaal voor speciale diensten „onder geheimzinnige omstandigheden" kan er op wijzen, dat de invloed van de radicale elementen in de naziepartij groeit en dat een terreurrégime van de S.S. op komst is. Schmidt behoorde ongetwijfeld tot de kalmere elementen in de partij, die voorstonden een sterk Duits Rijk omringd door vazalstaten, xeterwijl de S. S. een groot Duitsland wil, waarin geen plaats mag zijn voor min-of-meer onafhankelijke staten. Wanneer Schmidt vermoord is door de S. S., dan betekent dit dat de invloed van de S.S. nog groter wordt dan deze reeds is. Naar wat ons dan ook te wachten staat is er toch enige troost in deze ontwikkeling der dingen gelegen want deze wijst op een desintegratie van het nazie-régime. Wij weten van de geheurtenissen in de N.S.B., met name ook van het conflict tussen Mussert en Feldmeyer, hoe precair de positie van Mussert en zijn beweging is geworden. Mussert sloeg te Utrecht alarm, doch later werd hij gedwongen in het openbaar broederschap te sluiten met Feldmeyer. Kort daarop volgde de dood van Musserts beschermer, Fritz Schmidt. Dat betekent dat het met Mussert afgelopen is.

TEUTOONSE OPVATTING VAN RECHT.

Een nieuw nazie-decreet is in Nederland afgekondigd volgens hetwelk zij, die in voorlopige hechtenis zitten, doch die nog niet veroordeeld zijn, verplicht kunnen worden arbeid te verrichten.

DE HAND VAN DEN VEROVERAAR.

Vier en twintig Nederlanders zijn tot gevangenisstraffen van twee weken tot vier maanden veroordeeld wegens het niet inleveren van hun radio s anderen kregen voor ditzelfde feit boeten tot ƒ 600.—. De Duitsers hebben bekend gemaakt dat boeren die het hun opgedragen kwantum melk niet leveren, zich bloot stellen aan inbeslagneming van al hun vee. Zij die het opgelegde kwantum melk afleveren moeten 60 kilo vlees afleveren per in hun bezit zijnde koe. Zij die niet genoeg melk afleveren moeten 350 kilo vlees per koe inleveren. En dit staat gelijk met volledige confiscatie.

UIT MACARTHURS COMMUNIQUÉ.

Maandag hebben Spitfires Duitse scheepvaart onder de Nederlandse kust met succes aangevallen. Maandag hebben Nederlandse en Australische vliegers bombardementen uitgevoerd op eilanden in de Banda-zee, o.a. Tanimbar.

Nederlandse oorlogsvliegers hebben een Japanse treiler bij Adodo tot zinken gebracht. Ook hebben zij de stad Larat op het eiland van die naam en de plaatsen Lam desar, Mangilusi en Watmuri, evenals het vliegveld Langgur en de Kai-eilanden gebombardeerd. Ook Kendari op de Z.W. kust van Celebes werd hevig aangevallen. Vannacht zijn de dorpen Larat, Lingat, Werait, Adodoo, Namolam op Tanimbar gebombardeerd. Grote branden ontstonden. Twee schepen zijn tot zinken gebracht.

NEDERLAND EN BRAZILIË.

Minister-president Gerbrandy heeft Zondag een verklaring van vriendschap afgelegd ter gelegenheid van de eerste verjaardag van Brazilië's intrede in de oorlog: „het krachtige volk van Brazilië welks liefde voorrecht en vrijheid het er toe dreef zich aan de zijde der verenigde naties te scharen". De minister-president zeide verder o. a. nog: „wij Nederlanders kunnen de historische banden niet vergeten die ons aan Brazilië binden; des te trotser zijn wij erop, dat wij naast de Brazilianen naar de eindoverwinning marcheren. Bovendien: Brazilië grenst aan Suriname en zo is ons bondgenootschap zeker geen loutere formaliteit. Daar hebben wij zeer sterke gezamenlijke militaire belangen. Dit is nog onlangs zo duidelijk tot uiting gekomen door de benoeming van een Braziliaansen consul te Paramaribo."

Buitenland.

DE STRIJD IN HET VERRE OOSTEN.

Op Nieuw Georgië dondert het Geallieerde geschut los op de Japanners, die nog stand houden te Bairoko en op Nieuw Guinea worden hun wapenbroeders te Salamaua bestookt door de Geallieerde kanonnen, welke op de bergrug voor deze plaats zijn opgesteld. De Noordamerikaanse woudtroepen, die het vliegveld te Munda op 5 Augustus veroverden, dringen vooruit naar Bairoko, 20 kilometer ten Noorden ervan aan de Kula Golf en hebben thans hun geschut aangevoerd om het Japanse garnizoen onder vuur te nemen. Op Nieuw Guinea hebben de Geallieerden het vliegveld van Salamaua bijna in hun bezit. Australische troepen rukten voort ten Noorden van de rivier Francisco, terwijl het berggeschut in hun rug de verdedigers beschiet. Op het eiland Velle Lavella consolideren de Noordamerikanen hun stellingen en sloegen zij een Japanse luchtaanval af. 9 Japanse toestellen werden neergeschoten en 2 werden beschadigd. Te Wewak wierpen Liberator bommenwerpers nog 112 bommen op het vliegveld en de stad. 20 Japanse jagers stegen op, maar durfden de strijd niet aan te binden. Een ervan werd neergeschoten (Stille Zuidzee, (AP) 25.8).

HET VATICAANSE INLICHTINGENBUREAU.

De bekende Zweedse schrijfster Mevrouw Anna L. Elgstroem heeft een bezoek gebracht aan het Vaticaanse Inlichtingenbureau voor krijgsgevangenen, refugie's, vermiste personen en uiteengerukte gezinnen en families. Mevrouw Elgstroem was gedurende twee maanden in Rome en werd te woord gestaan door den Directeur Zijne Hoogwaardige Excellentie, Mgr. Alexander Evreinoff. Mgr. Evreinoff zeide, dat hij begonnen was met de Nuntii en Bisschopen over de gehele wereld aan te schrijven, verder stelde hij zich in verbinding met de priesters, die toegelaten werden tot de krijgsgevangenkampen e.d. „Toen wij begonnen, kon ik het kaartsysteem in een doos met mij mededragen, aldus de bisschop, maar op het ogenblik hebben wij een staf van 120 man en een kantoor, dat in 20 vertrekken gehuisvest is. Bovendien hebben wij onze mannen op het radiostation zitten en verder nog een aantal nonnen, die type-werk thuis in haar kloosters doet."

Op de dag, dat Mevrouw Elgstroem er was, kwamen ongeveer 2000 aanvragen en brieven binnen. Mgr. Evreinoff zeide, dat in 1942 in totaal 1.123.619 aanvragen waren binnengekomen, waarvan 517.634 succes gehad hadden, dus ongeveer 40%. Maar in de gevallen, dat geen succes behaald werd, worden de naspeuringen voortgezet, zolang er maar hoop is dat men een aanrakingspunt zal vinden (Stockholm, ins, 25.8).

GENERAAL MCNAUGHTON OP SICILIË AANGEKOMEN.

Gemeld wordt, dat Luitenant-Generaal A. G. L. McNaughton, Bevelhebber der Canadese strijdkrachten overzee, op Sicilië is aangekomen. (Met de Canadese troepen op Sicilië, (AP) 25.8).

ETTORE MUTI DOOD.

Het Italiaanse nieuwsagentschap Stefani meldde de dood van Luitenant-Kolonel Ettore Muti, een van Italië's voornaamste luchthelden en vroeger Secretaris van de fascistische partij. Men zeide niet of hij in de strijd sneefde (Londen, (AP) 24.8).

PARIJS AANGEVALLEN.

De radio van Parijs deelde mede, dat Noordamerikaanse bommenwerpers in de namiddag een aanval op het gebied van Parijs hebben gedaan. De omroeper zeide, dat nog geen biezonderheden beschikbaar zijn. (Londen, (AP) 24.8).

Het Hoofdkwartier van de Noordamerikaanse luchtmacht maakte bekend, dat Noordamerikaanse zware bommenwerpers heden overdag een vijandelijk vliegveld in bezet Frankrijk hebben aangevallen. Er werden voor het ogenblik nog geen biezonderheden verstrekt. (Londen, (AP) 24.8).

AFTREDEN VAN SUMNER WELLES VOORSPELD.

De „Evening Star" zeide in een artikel, dat door Constantine Brown, den politieken medewerker van het blad, geschreven werd, dat Sumner Welles zijn ontslag als Onder-Staatssecretaris heeft ingediend.

Het artikel zeide, dat Welles' ontslagbrief op Roosevelts lessenaar ligt en zal worden behandeld zodra de President van Canada terugkeert. Het State Department zeide, dat de Onder-Staatssecretaris zich te Bar Harbor (Maine) bevindt voor een korte vacantie en waarschijnlijk later in de week naar zijn post zal terugkeren.

Het artikel van de Star zeide, dat „volgens vrienden" Welles zijn onslag indiende op verzoek van Roosevelt. Hieraan werd toegevoegd, dat „er geen misverstand bestaat tussen de twee mannen, doch dat er steeds meer moeilijkheden waren tussen Staatssecretaris Cordell Hull en zijn voornaamsten medewerker.

Terwijl de betrekkingen tussen de twee hoogste ambtenaren van het State Department uitwendig vriendschappelijk bleven, bestonden er diepliggende verschillen in hun zienswijzen, voornamelijk met betrekking tot de plannen voor na de oorlog".

Het blad zeide, dat Cordell Hull het geval aan den President voorlegde en hem verzocht te kiezen tussen hem en Welles. De President zou toen besloten hebben, dat Welles dan maar moet gaan en bood hem een post als reizend Ambassadeur aan, teneinde „bases voor de vrede gereed te maken nadat de nazies verslagen zijn". Hieraan werd toegevoegd: „Het valt te twijfelen of Welles het aanbod zal aanvaarden". (Washington, (AP) 24.8).

Benjamin Sumner Welles zeide, dat hij „absoluut geen commentaar" te leveren had op het artikel van de „Evening Star", waarin wordt verklaard, dat hij zijn ontslag heeft ingediend. (Bar Harbor, (AP) 24.8).

OOK BELGIË VECHT MEDE.

Verschillende Belgische vliegers van de Raf hebben deel genomen aan de krijgsverrichtingen, welke na de veldtocht in Tunis en Sicilië plaats hadden. Een hunner, escader-leider R., was de eerste Belgische vlieger, die op het eiland Pantelleria en later op Lampedusa landde.

Escader-leider R. is drager van het Oorlogskruis 1940 en het Distinguished Flying Cross. Hij heeft de schitterendste wapenfeiten op zijn actief.

Nadat deze Belgische vlieger van een escadrille der kustverdediging deel had uitgemaakt, en nadat hij met ere en buitengewone moed aan de verrichtingen van deze eenheid boven de bezette gebieden had deel genomen, werd hij in Mei 1941 naar het Midden-Oosten gezonden. Aldaar heeft hij deel genomen aan verrichtingen tot bescherming van de vloot tijdens de ontruiming van Creta, alsmede aan verschillende offensieve vluchten tegen bases voor watervliegtuigen en torpedo-boten in Sicilië en Sardinië.

Onze vlieger, die zich gespecialiseerd had in het vliegen op geringe hoogte, slaagde erin talrijke aanvallen op vliegtuigen en gemotoriseerde colonnes in Libye te verrichten.

Escader-leider R., die een jachtvliegtuig bestuurt, heeft op zijn actief: een Messerschmitt 109 vernield, een Messerschmitt 110 waarschijnlijk vernield en een watervliegtuig Dornier 24 in een luchtgevecht beschadigd. Bovendien heeft hij talrijke vliegtuigen op de grond vernield of beschadigd.

Ter erkenning van zijn jongste verrichtingen werd hem het D.F.C. toegekend.

GRIEKS—BELGISCHE VRIENDSCHAP.

In Belgisch Congo laten de Griekse vluchtelingen geen enkele gelegenheid voorbijgaan, om hun erkentelijkheid te betuigen aan hen, die hun gastvrijheid hebben verleend.

Van verschillende zijden kwamen reeds berichten toe over het edelmoedig gebaar van sommige Helleense vluchtelingen, die, ten voordele van Belgische instellingen, een aanzienlijk gedeelte afstaan van de sommen, die hun worden toegekend om in hun geringe behoeften te voorzien.

Uit Ruanda-Urundi wordt vernomen, dat Helleense vluchtelingen, die in het ontvangst-centrum te Kitega verblijven, ten voordele van de Belgische kinderen in Zwitserland, een inzameling hebben gehouden, welke 6090 francs heeft opgebracht.

Er kan niet genoeg gewezen worden op deze ontroerende erkentelijkheid, die uitgaat van behoeftige lieden, die in hun wrede ballingschap alles hebben verloren en die in hun ellende nog de middelen vinden om anderen te helpen.

PATERS H. GEEST OOST-AFRIKA GAAT DOOR.

Het missiewerk van de Paters van den H. Geest in Oost Afrika gaat voort. Alle hospitalen zijn open, maar het is moeilijk medicijnen te krijgen. Het noviciaat van de zusters is zelfs open gebleven en op 5 Augustus jl. zijn er zes zusters geprofest.

de naaste toekomst cMuh

De Apostolisch Vicarius van Kilimanjaro, Z.H.E. Mgr. Joseph Byrne, C.S. Sp., zal in de naaste toekomst ook drie subdiakens hun wijding toedienen.

NIEUWE REDEMPTORISTEN-STATIE IN BRAZILIË.

De Redemptoristen hebben kort geleden een nieuw huis opgericht in Minaos, bij de Amazone-rivier in Brazilië.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Het geheime Duitse omroepstation „Radio Atlantic" deelde mede, dat op zijn minst 73.000 Berlijners dakloos zijn na de aanval van Maandagnacht door de Royal Airforce.

— Generaal-Majoor Harold George, Hoofd van het Noordamerikaanse Lucht Transportcommando, zeide op een persconferentie in Londen, dat op zijn minst 30% der productie van Duitse gevechtsvliegtuigen vernield werd door de aanval van Noordamerikaanse Vliegende Forten op de Messerschmitt fabriek te Regensburg op 17 Augustus. Hij zeide, dat de Messerschmitt fabriek te Regensburg „letterlijk van de kaart gevaagd is" en dat de Duitsers hierdoor van ten minste 1500 tot 2000 gevechtsvliegtuigen zouden worden verstoken. Hij achtte een tijd van ten minste zes maanden nodig om de fabrieken te vervangen „zelfs indien er machinewerktuigen en andere middelen beschikbaar zouden zijn". Het hele geval is zo ernstig beschadigd, dat de nazies liever ergens anders kunnen beginnen om een nieuwe fabriek te bouwen dan te trachten deze te herstellen.

— Een bericht van de Italiaanse grens aan het blad „Die Tat" van Zürich zeide, dat Alessandro Pavolini, Minister van Cultuur in Mussolini's Regering, zich bij Roberto Farinacci, den vroegeren secretaris der fascistische partij in Duitsland gevoegd heeft. Hier zou laatstgenoemde trachten een Italiaanse „ijzeren garde" te vormen als voorbereiding van een onderwerping van het Badoglio-régime.

De Surinaamse Statenquaestie

Ter vervulling van de vacatures ontstaan door het aftreden van gekozen Statenleden in Suriname, is een nieuwe verkiezing uitgeschreven door het Gouvernement.

Candidaat-stelling, eventueel te volgen door stemming en herstemming, op Donderdag 26 Augustus as.

* * *

Aan de nieuwsbladen, die thans uit Suriname ontvangen zijn, ontlenen wij nog de volgende biezonderheden over het aftreden der Statenleden.

In „De Surinamer" van 14 Augustus lezen wij:

Wat nu?

Ons overigens rustig land is thans enigszins in beroering gebracht door het besluit van 9 Statenleden, die ontslag hebben genomen van hun lidmaatschap, omdat zij volgens hun inzicht met het Bestuur niet meer kunnen samenwerken.

Naar aanleiding van dit voor ons land buitengewoon geval stelden wij ons de vraag. **Wat nu?**

De gevolgen kunnen van zeer uiteenlopende aard zijn. Gesteld, dat de Regering de Staten in het gelijk stelt dan begrijpt een ieder, wat er volgen zal. Doch als zulks eens niet gebeuren zou, wat dan? Dan zal volgens de gewone gang van zaken verkiezing, stemming en herstemming moeten worden uitgeschreven. De kiezers zullen geen andere leden in de Staten verlangen, dan die voor hun rechten hebben durven opkomen. Zullen die heren wederom een candidatuur aannemen? Zo ja, dan krijgt men weer hetzelfde spel. Nemen zij de candidatuur niet aan, dan zal er waarschijnlijk niemand te vinden zijn, die hun plaats zal willen innemen, want het is te voorzien, dat bijna allen zich solidair zullen verklaren met de afgetreden leden. Een partij, die het tegenovergestelde verlangt, m.a.w. die het met het Bestuur eens is, zal hoogstwaarschijnlijk het nodige aantal ondertekenaars niet kunnen vinden. Deze en andere veronderstellingen zijn er te maken en daarom vragen wij ons af: **Wat nu?**

Wij kunnen ons volkomen indenken hoe de Statenleden tot dit besluit gekomen zijn. Toch vragen wij ons af: Had dit conflict niet voorkomen kunnen worden?

Het geldt hier een juridische quaestie, in het kort hierop neerkomend: Had het Bestuur de Staten volkomen moeten inlichten over de redenen van internering van den heer Bos Verschuur of niet? „Ja", zeggen de Staten. „Neen", zegt het Bestuur. Wie moet dit nu uitmaken? Een hogere Instantie dan de Staten en het Bestuur, derhalve hadden de Staten naar onze mening met een motie van afkeuring kunnen volstaan en de Regering in Londen om uitspraak kunnen verzoeken.

Er kunnen nog meer vragen gesteld worden, doch voor vandaag genoeg.

Het nieuwsblad „Suriname" van 16 Augustus geeft het volgende commentaar:

De droppel die de beker deed overlopen.

Sedert Vrijdagmorgen maken de gekozen leden op den Heer Calor na, die uitlandig is, geen deel meer uit van ons wetgevend college. De stap door de leden die hun mandaat neerlegden genomen, is voor zo goed als allen onverwachts gekomen. Weinigen zouden, toen zij de tribunes van de Staten vulden, vermoeden, dat een dergelijke beslissing van deze leden zou vallen. Wel vermoedde men dat er iets belangrijks te gebeuren stond, vandaar de grote opkomst, doch van wat deze avond zou brengen, zal zo goed als niemand buiten de leden van de Staten iets hebben afgeweten.

Feit is het dat aller blikken gericht waren op de Staten van wie verwacht werd dat zij zich niet zouden neerleggen bij een onbevredigend antwoord.

Tot den man van de straat toe pijnigde zich met de vraag: wat zullen de Staten doen? Donderdagavond kwam het antwoord en voor zover wij de stemming hebben kunnen peilen stelt men zich achter de daad der leden die meenden dat een langer aanblijven als lid van het wetgevend college niet meer in overeenstemming was met hun mandaat dat zij van hun kiezers kregen.

Toen dan ook de heer Kraan de verklaring namens zijn medeleden voorlas merkte men duidelijk dat de spanning op de gezichten van de aanwezigen hoe langer hoe meer week. Een gedempt applaus klonk als een zucht van verlichting. Door een krachtig ingrijpen van den voorzitter werd een ovatie aan de leden voorkomen. En dit zou spontaan geschieden. Dit alles toont duidelijk aan hoezeer men met de internering van Bos Verschuur medeleefde. Dit kon het Bestuur niet onbekend zijn, tenzij zijn inlichtingdienst niet goed functionneerde.

Daarom verbaast het een ieder dat de Gouverneur in deze voor het land belangrijke quaestie gemeend heeft den Staten niet die inlichtingen te moeten geven die zij meenden nodig te hebben voor een juiste beoordeling van de zaak. Immers was de Gouverneur den Staten voor geweest. Voordat zij van hun verlangen om ingelicht te worden konden doen blijken, bood de Gouverneur hun dit aan. Dit gebaar kon niet anders dan zuiverend werken. Doch Zijne Excellentie bleef halverwege steken, want zoals duidelijk uit de brief van de Staten aan den Gouverneur blijkt, waren de verschafte inlichtingen in geheime zitting [vergadering] niet voldoende om zich een oordeel te vormen over de gegrondheid van deze zeer ernstige maatregel. Trots de aandrang van de Staten om opening van zaken te geven, weigerde de Gouverneur dit. De Staten moesten op gezag aanvaarden dat er gegronde redenen aanwezig waren voor de internering van hun medelid. Dit was echter teveel geëist van de Staten.

Wij begrijpen daarom tot op dit ogenblik niet waarom de Gouverneur den Staten aanbood om ze in te lichten, en het later toch niet deed.

Moest hij niet begrijpen dat mannen die naar eer en geweten hun taak opvatten met een dergelijke bejegening nimmer genoegen zouden kunnen nemen? Of heeft men wellicht geredeneerd, ach dit loopt met een sissertje af. Maar dan heeft men eens te meer getoond dat vooruit zien niet behoort tot de verdiensten van dit Bestuur en dat men de tekenen van de tijd niet begrijpt.

Geen zinnig [? — Red. Amigoe] mens zal niet betreuren, dat het zover moest komen, doch dit impliceert niet dat men zich maar alles moet laten welgevallen. Zelfs de Pers mocht niets weten, althans zij moest zich hiernaar gedragen. Ons werd verboden met een enkel woord van de internering van Bos gewag te maken. Welke belangen hiermede geschaad konden zijn, begrijpen wij niet, iets dat het hele land wist en zeer zeker zijn weg naar buiten reeds moest hebben gevonden. Zelfs een persconferentie door ons gesuggereerd om toch in staat te zijn, zo het alleen maar, om de gemoederen te kalmeren, werd, alhoewel de P. G. niet geheel afwijzend daartegenover stond, niet belegd. Men moet toch begrijpen dat de redacties zouden worden bestormd en dat men op welke vraag ook steeds zou moeten antwoorden: wij weten het niet. En dat deze antwoorden slechts de gemoederen konden verbitteren.

Het kan aan ons liggen, doch het kan er maar niet bij ons in dat waar men ons steeds voorhoudt de grote verantwoordelijkheid die op ons rust, men van de andere zijde ons de rechten onthoudt die het dragen van de verantwoordelijkheid moeten schragen. Hoe kan men iemand verantwoordelijk stellen voor iets en hem tegelijkertijd als een marionet beschouwen of behandelen. Of het een of het ander.

Sommigen menen dat een Statenloos tijdperk is ontstaan door het aftreden van de 8 leden. Dit is niet juist. De Staten zijn niet ontbonden. Wel kan niet in het openbaar vergaderd worden omdat het aantal vereiste leden, acht, niet aanwezig kan zijn, doch in comité kan vergaderd worden. Beslissingen zullen niet genomen kunnen worden, doch men zou zich tot den Landvoogd met een of ander kunnen wenden.

En dit brengt ons op het terrein van de bevoegdheid van den gouverneur om de suppletoire begroting op eigen gezag af te kondigen. Dit lijkt ons niet mogelijk onder de gegeven omstandigheden. De Staten hebben de verdere behandeling van deze suppletoire begroting opgeschort en waar de Gouverneur geen termijn vaststelde waarbinnen zij moest worden afgehandeld zoals bij de begroting, menen wij dat gewacht dient te worden op de nieuwe samenstelling van de Staten. Verkiezingen moeten immers binnen veertig dagen plaats hebben.

De Gouverneur zou de Staten kunnen schorsen (tot ontbinding, mist hij de bevoegdheid) of gebruik makend van art. 31 de Staatsregeling gedeeltelijk buitenwerking kunnen stellen, doch vooral in deze tijd, zou dit meer nog dan thans het geval is dit land brengen in een moeilijke positie.

Wanneer men dus vreest voor internationale gevolgen van deze of gene daad, dan dient men te beseffen dat deze gevolgen niet slechts ontstaan wanneer de ene partij iets doet wat hiertoe aanleiding kan geven.

Hoe gaarne zou niet een ieder zich willen richten naar het Plein. Toen de oorlog uitbrak hadden wij zo gehoopt dat desnoods een godsvrede zou ontstaan. In woord en geschrift bepleitten wij dit. Doch niet eens dit is mogelijk gebleken. De schuldvraag kunnen wij voor het ogenblik rustig laten, doch wat een ieder weet is dat men zich hoe langer hoe meer van het Plein afwendt.

En dat dit niet het bewijs is van een gezonde verhouding die reeds in normale tijden niet in het belang van dit land moet worden geacht, behoeft geen betoog.

Hopen wij maar dat nu de beker is overgelopen, dit aanleiding zal worden tot een nieuwe politiek. Een gebaseerd op samenwerking die zich niet alleen openbaart in phrasen doch daadwerkelijk [germanisme] het geval zal zijn.

Helaas, vaak, is er onweder nodig om zuivering in de atmosfeer teweeg te brengen. Moge de stap van de Staten het onweer zijn!

De Staten van Suriname.

In „De Surinamer" van 19 Augustus staat het volgende:

Men schrijft ons:

Naar wij vernemen zijn de acht afgetreden Statenleden aangezocht, om weer zitting te nemen in het College en hebben zich daartoe bereid verklaard.

Welke standpunt genoemde leden zullen innemen, indien gekozen—hetgeen door niemand betwijfeld wordt — is buiten nog niet bekend.

Wèl, dat de bedanking bedoeld is als een krachtig protest en dat onder de gegeven omstandigheden voor de gekozen leden h.i. dit het enig doeltreffende protest kon zijn, om de naaste doelstelling, het belang van landen en volk, behoorlijk te kunnen dienen.

Dat de Staten toen voor een moeilijke beslissing hebben gestaan, zal niemand willen ontkennen, en men is er dan ook van overtuigd, dat het afgetreden deel van het College niet over één nacht ijs is gegaan.

Doch een samenwerking gaat o.i. niet zonder bezwaren.

In de grote wereld zou de Regering moeten aftreden, waarna de politieke atmospheer gezuiverd wordt.

De Gouverneur, die Vertegenwoordiger is van de Kroon, zal naar alle waarschijnlijkheid op Zijn post blijven.

Maar dan wordt èn de toestand van de opnieuw gekozen leden èn die van het Bestuur alles behalve gemakkelijk.

Beide partijen komen voor een impasse, waarvoor een oplossing niet gemakkelijk te vinden zal zijn.

Nu rijst nog de vraag, „wat onder samenwerking verstaan wordt?" De beantwoording van deze zullen wij in afwachting van het standpunt, dat de afgetreden leden zullen innemen bij hun nieuwe verkiezing voorlopig opschorten.

In aansluiting met de a.s. candidaatstelling kunnen we berichten, dat voor de vacature Bos Verschuur de heer Johan de Miranda is aangezocht.

Ook vernemen wij, dat er voor deze vacature meerdere [germanisme] liefhebbers zouden zijn.

De a.s. verkiezing.

Donderdag 26 Augustus zullen de kiezers hun keuze moeten bepalen ten aanzien van degenen, die [wien] zij een mandaat willen toevertrouwen om hun belangen in 's landsvergaderzaal te behartigen.

„Suriname" van 19 Augustus schrijft:

Het is dus kort dag. De keuze is niet moeilijk want wij houden ons er overtuigd van dat alle leden die aftraden bij enkele candidaatstelling zullen worden herkozen. Doch ten aanzien van de vacature Bos-Verschuur is het anders gesteld. Naar wij vernemen wordt door bevoegden nagegaan in hoeverre de door den Gouverneur getroffen maatregel inderdaad vervallen verklaring van het lidmaatschap ten gevolge heeft. Ons lijkt het daarom beter dat deze zetel opengehouden worde totdat uitgemaakt zal zijn of de maatregel door den Gouverneur getroffen om hem vervallen te verklaren van zijn lidmaatschap, juist is. Voor dien zou het een onsmakelijk vertoon wezen wanneer deze of gene zich candidaat stelde.

Wij mogen dus veilig aannemen dat er slechts lijsten zullen worden ingediend bevattende de namen van 8 leden t.w: Dr. del Prado, Dr. Einaar, Jong Baw, Kraan, Lim Apo, mr. de Miranda, Payens en Zaal.

Een andere vraag, die zich echter voordoet is de volgende.

Zoals uit het telegram van de Staten aan den minister overduidelijk blijkt, zijn de leden afgetreden wegens voortdurend gebleken onmogelijkheid tot samenwerking met en als protest tegen de houding van den Gouverneur, die afdoende inlichtingen weigert in zake internering medelid Bos-Verschuur.

Er is dus een conflict, dat wij kunnen splitsen in A en B. A. de onmogelijkheid om met den Gouverneur samen te werken en B. weigering van den Gouverneur om afdoende inlichtingen te geven in zake de internering Bos-Verschuur.

Men moet naïef zijn om te menen dat de Gouverneur volte face zal maken. Immers als dat het geval zou kunnen zijn, dan had dat eerder moeten plaats hebben, dus het conflict zal onverzwakt blijven voortduren.

Wij geloven dan ook dat de daad van de Staten geen missionaris werk is geweest dus niet bedoeld was om den Gouverneur te bekeren, doch om de aandacht van de moederlandse regering te vragen voor toestanden dus naar hun oordeel geen dag en geen nacht langer mogen voortduren.

Voor echter de reactie van de regering te Londen kan worden waargenomen, worden de kiezers weer opgeroepen zoals hierboven is uiteengezet hun keuze te doen, die niet twijfelachtig is, doch wat zal de houding van de Staten moeten wezen, nadat zij hun mandaat uit handen van de kiezers zullen hebben terugontvangen?

Het is zoals wij opmerkten niet te verwachten dat tegencandidaten zullen worden gesteld.

De candidaat te stellen afgetreden leden zullen in dit geval zich gedragen weten door zo goed als alle kiezers die in de gelegenheid waren zich uit te spreken. Zou het ongedacht tot een stemming komen, dan kunnen wij met gerustheid de uitslag hiervan afwachten, omdat wat de grieven mogen zijn, die men tegen dit of dat lid had, deze stembusuitspraak dan het karakter zou hebben van een Gallup poll teneinde de stemming te peilen in een bepaalde richting. In beide gevallen zullen de kiezers zich hebben uit te spreken en ook daarom zal geen enkel lid, dat aftrad zich hieraan mogen onttrekken.

Men haaste zich, want niets bedriegt zo als de tijd. Het is kort dag. En vóór alles zorge men, dat alles georganiseerd verlope.

De komende verkiezingen.

Op 20 Augustus schrijft „De West":

Wij kunnen mededelen, dat de acht afgetreden Statenleden zich en bloc bereid verklaard hebben weder een candidatuur te aanvaarden voor de komende verkiezing.

Die verkiezing zal het antwoord geven op de vraag, of de Staten in hun actie de kiezers achter zich hebben.

Over de houding der leden, na hun eventuele herbenoeming, kan voorshands geen mededeling worden gedaan.

Wat betreft de verkiezing van een lid in de vacature Bos Verschuur, het volgende:

De Heer Bos Verschuur heeft de wens te kennen gegeven, dat in zijn plaats worde gekozen de Heer Johan de Miranda. Deze is bereid de candidatuur te aanvaarden, met de belofte, wanneer de Heer Bos Verschuur weder vrij zal zijn, onmiddellijk zijn zetel weder beschikbaar te zullen stellen.

Wij bevelen gaarne zijn verkiezing aan.

[Meester Johan de Miranda is oudste zoon van den bekenden Notaris Achmed Th. de Miranda; hij genoot zijn universitaire opleiding in Nederland, is ongeveer dertig jaar oud. Indien verkozen zal hij het jongste lid en de tweede De Miranda van de Surinaamse Staten zijn. — Red. Amigoe]

Aruba leeft mede.

De correspondent van „De West" op Aruba meldt:

Geval Bos niet nagelaten diepe indruk te maken. Bezorgd vraagt men zich af, wie voor zijn vrouw zal zorgen. Hieromtrent hoort u nader.

Aruba liet het niet bij woorden. Reeds tweemaal na bedoelde brief, ontvingen wij een aanzienlijk bedrag aan geld, met opdracht dit aan Mevrouw Bos ter hand te stellen.

Te voren hadden wij reeds van verschillende zijden kleinere bedragen ontvangen, die wij echter hebben overgedragen aan een der verenigingen, waarvan de Heer Bos Verschuur bestuurslid was. Het lijkt ons beter, dat die deze actie leiden.

Zeer tot onze verwondering vernamen wij, dat de commissaris van politie bezwaar maakte, dat de leider van een onzer sportverenigingen op een lijst gelden inzamelde. Iemand wordt geïnterneerd, omdat hij gevaarlijk geacht wordt voor de gemeenschap, maar toch niet met de bedoeling, dat hij en zijn gezin vernietigd worden?

Hoe de positie van den Heer Bos Verschuur zal zijn, die waarschijnlijk geschorst wordt als leraar met gehele of gedeeltelijke stopzetting van zijn inkomen, is nog niet te beoordelen. Hulp zal in ieder geval nodig zijn èn wij verwachten van het Bestuur, dat het dit niet zal tegenwerken.

Onder de telegrammen, die wij de laatste dagen uit Aruba ontvingen, was er een gesteld in de volgende, min of meer pathetische bewoordingen: „Afgetreden Statenleden, waakt en bidt, zo de Here leeft zal het recht zegevieren. Lang leve het Oranjehuis. Leve Suriname."

De ondertekenaar van het telegram is ons niet bekend.

Een advertentie.

In enkele Surinaamse bladen lezen wij de volgende advertentie:

De „Unie Suriname" brengt Dank en Hulde aan **De Tien Getrouwen.**

Nog een advertentie.

In „De West" van 20 Augustus staat nog de volgende advertentie:

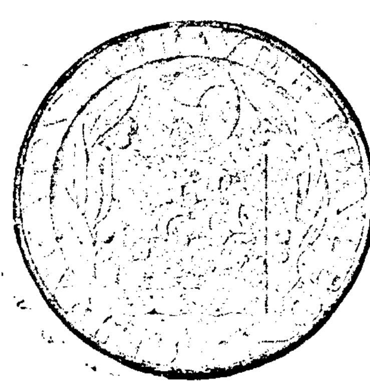
Kiezers,

Deze zijn de **mannen** die wij wensen!!

Dr. J. W. del Prado, W. Kraan, Mr. J. C. de Miranda, F. H. R. Lim A Po, P. J. M. Payens, G. Ph. Zaal, C. Jong Baw, Dr. J. E. Einaar, tezamen met onzen Voorzitter „Johan de Miranda".

De Centrale.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN
Om de Wilhelmina-beker.
Van Zondag, 22 Aug. 1943:

Atlanta 1 — S.U.B.T. 1 3—7.
(Hierdoor is S.U.B.T. 1 in de finale gekomen.)

Reserve-A-Klasse:

Independiente 2 — Jong Holland 2 0—4.

B-Klasse:

Be Quick 1 — R.C.C. 1 3—0 (wedstrijd na de rust niet meer hervat wegens te weinig spelers bij R.C.C.)

Junioores:

Caribe — Scherpenheuvel Niet doorgegaan.

WEDSTRIJDPROGRAMMA.
STADION.

WEDSTRIJDEN OM DE WILHELMINA-BEKER.

Zondag 29 Aug. 1943: Independiente 1 — Jong Holland 1 (Ankonè) Winnaar J.
Dinsdag 31 Aug. 1943: S.U.B.T. 1 — Winnaar J. (finale)
Zaterdag, 4 Sept. 1943: S.U.B.T. 1 — INDEPENDIENTE 1 (wedstrijd te eigen bate.)

COMPETITIE A-KLASSE.

Zondag 5 Sept. 1943: geen wedstrijd in het Stadion. Wel zal er een baseball-wedstrijd gehouden worden ten bate van de slachtoffers tengevolge van de overstroming in Venezuela.
Zondag 12 Sept. 1943: JONG HOLLAND 1 — ATLANTA 1 (Ankoné)
Zondag 19 Sept. 1943: Selectie-wedstrijd in verband met de komst van Caracas.
Zondag 26 Sept. 1943: — als boven —

COMPETITIE B-KLASSE.

Zondag 29 Aug. 1943: Veendam 1 — D.T.S. 1 (Ercol)
Zondag 5 Sept. 1943: geen wedstrijd in het Stadion.
Zondag 26 Sept. 1943: Caribe 1 — D.T.S. 1 (Taytelbaum)

RESERVE-A-KLASSE:

Zondag 5 Sept. 1943: geen wedstrijden in het Stadion.
Zondag 12 Sept. 1943: Jong Curaçao 2 — Independiente 2 (Van Eerden)
Zondag 19 Sept. 1943: wordt nog bekend gemaakt.

De wedstrijden voor de B-Klasse en de Reserve-A-Klasse in het Stadion op het Rif beginnen om **14.30 UUR PRECIES.**

MUNDO NOBO.
COMPETITIE B-KLASSE:

Zondag 5 Sept. 1943: U.S.C. 1 — Veendam 1 (Leers)
Zondag 12 Sept. 1943: Caribe 1 — R.C.C. 1 (Visser)
Zondag 19 Sept. 1943: R.C.C. 1 — U.S.C. 1 (Manuel)
Zondag, 26 Sept. 1943: **Res.-A-Klasse** S.U.B.T. 2 Independiente 2 (Jansen)

COMPETITIE JUNIORES:

Zondag 29 Aug. 1943: Independiente — Jong Holland (Rog)
Zondag 5 Sept. 1943: S.U.B.T. — Caribe (Taytelbaum)
Zondag 12 Sept 1943: S.U.B.T. — Scherpenheuvel (Jansen)
Zondag 19 Sept. 1943: Caribe — Jong Holland) (Viejou)
Zondag 26 Sept. 1943: Jong Holland — S.U.B.T. (Ercol)

SCHERPENHEUVEL.
COMPETITIE B-KLASSE

Zondag 5 Sept. 1943: D.T.S. 1 — Be Quick 1 (Van Rosberg)
Zondag 12 Sept 1943: Veendam 1 — Scherpenheuvel 1 Manuel)

Aanvang der wedstrijden: Voor de A-Klasse en Reserve A-Klasse en B-Klasse om 16.15 uur precies; voor de Juniores des morgens om 10 uur precies.

RESERVE-B-KLASSE: De in aanmerking komende verenigingen voor deze klasse, t.w. „Independiente 3", „Atlanta 3", „Jong Curaçao 3", „Caribe 2", „Veendam 2", „D.T.S. 2" en „Be Quick 2" worden verzocht de Elftalopgave in te zenden (indien mogelijk tot uiterlijk 31 Augustus 1943).

Inschrijvingen: L. Deyra en F. Nieuwkerk als Juniores bij „Caribe".
M. G. Colina, M. A. Penha en C. Hatot bij „S.U.B.T." (als gewone leden).

Het secretariaat van de vereniging „S.U.B.T." berust thans bij den Heer G. M. Beltram, Bergstraat No. 17.

De vereniging „Independiente" is beboet met ƒ 0,50 ingevolge artikel 18 R.C.W. wedstrijd Independiente 2 — Jong Holland 2 op Zondag, 22 Aug. jl.

De vereniging „R.C.C." eveneens beboet met ƒ 0,50 ingevolge artikel 18 R.C.W. wedstrijd Be Quick 1 — R.C.C. 1 op Zondag, 22 Augustus 1943.

Wedstrijdformulieren, elftalopgaven, correspondentie enz., **voorlopig** nog te adresseren aan den Heer J. C. Viejou, Johan van Walbeeckplein 15.

HET BESTUUR.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Wo., 25 Aug.:
Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 832.
Shipping & Supplies: Gruter, tel. 455, Hotel CPIM.
Scheepvaart Afdeling: v.d. Harst, tel. 701, Emmastad 104.
Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468 en De Boer, tel. 234.

Comité Nederland: Wij herinneren een ieder aan de lezingen van den Heer Zaayer over „Materi" (Moleculen en Atomen), waarvan de eerste heden avond (Woensdag) om 20 uur in het repetitielocaal gehouden wordt.